

TRIỂN LÃM TÀI LIỆU LƯU TRỮ: “HỒ CHÍ MINH - DANH NHÂN VĂN HÓA” TẠI PHÁP

Chủ tịch Quốc hội Việt Nam Nguyễn Thị Kim Ngân cùng các đại biểu dự triển lãm

Chiều 31/3/2019, vào hồi 15 giờ 00 (giờ Pháp), tức 20 giờ 00 (giờ Việt Nam), Triển lãm tài liệu lưu trữ “Hồ Chí Minh - Danh nhân văn hóa” khai mạc tại trụ sở chính của UNESCO, Paris, Pháp.

Tới dự và khai mạc Triển lãm có Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân, cùng Đoàn đại biểu Quốc hội Việt Nam sang thăm hữu nghị Pháp và Hội người Việt tại Pháp, cùng đông đảo kiều bào Việt Nam tại Pháp và khách mời.

Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước cùng Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch đồng tổ chức triển lãm.

Triển lãm giới thiệu 100 tài liệu lưu trữ của các quốc gia: Việt Nam, Cộng hòa Pháp, Liên bang Nga và Hoa Kỳ phản ánh chân thực, khách quan về Chủ tịch Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh

nhân văn hóa thế giới.

Phát biểu tại triển lãm, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh, Đảng, Nhà nước luôn coi trọng thực hiện chính sách đại đoàn kết dân tộc; người Việt Nam ở nước ngoài là bộ phận không thể tách rời của cộng đồng dân tộc Việt Nam. Nhà nước Việt Nam luôn tạo điều kiện và có biện pháp hỗ trợ để cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài ổn định, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc.

Sau Lễ khai mạc, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân đã trao tặng toàn bộ những tài liệu Triển lãm cho Hội người Việt tại Pháp để phục vụ các hoạt động giáo dục lịch sử, truyền thống của Hội tại Pháp.

Đây là lần đầu tiên tài liệu lưu trữ tiêu biểu được lựa chọn từ các cơ quan lưu trữ và văn hóa của Việt Nam, Lưu trữ Cộng hòa Pháp, Lưu trữ Liên bang Nga và Lưu trữ Quốc gia Hoa Kỳ cùng được đưa ra trưng

Chủ tịch Quốc hội Việt Nam Nguyễn Thị Kim Ngân và Cục trưởng Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước Đặng Thanh Tùng khai mạc triển lãm

bày, giới thiệu. Từng tài liệu, hình ảnh tiêu biểu đã phác họa, gợi nhớ, minh chứng về một nhân cách vĩ đại Hồ Chí Minh, tiếp thêm ngọn lửa niềm tin vững chắc về Người cho các thế hệ hôm nay và mai sau.

Triển lãm gồm 3 phần:

Phần I. Hồ Chí Minh tiếp thu tinh hoa văn hóa phương Tây, gắn kết văn hóa phương Đông

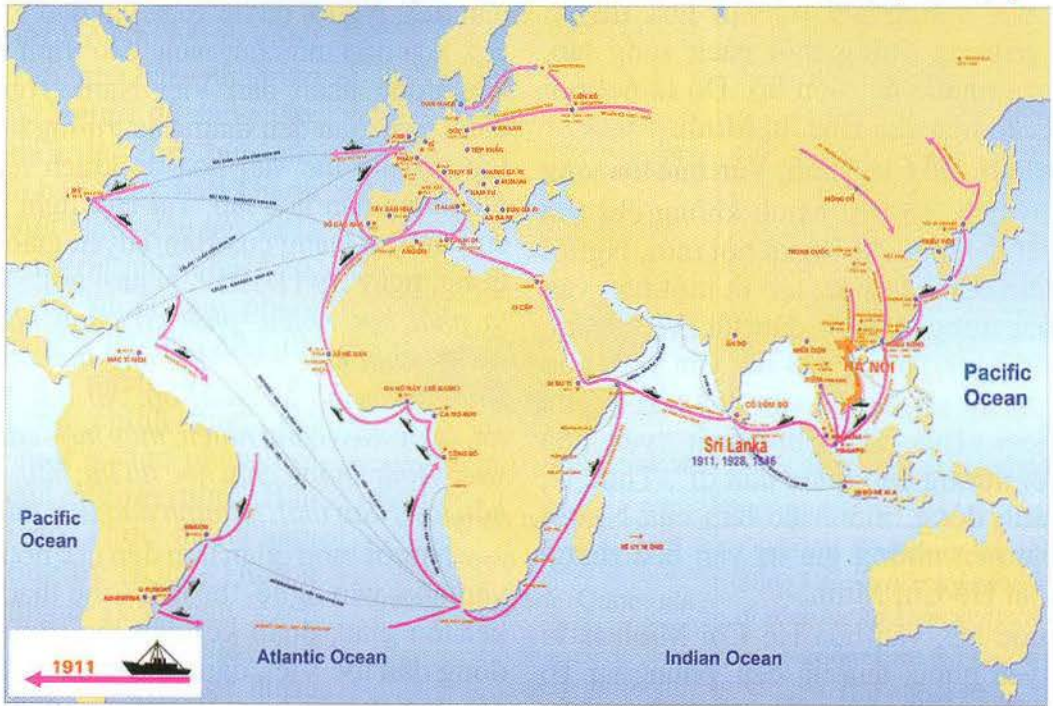
Vào đầu thế kỷ XX, trước cảnh nước nhà bị xâm lược, nhân dân bị bóc lột, lầm than, chứng kiến những cuộc đấu tranh yêu nước của các bậc tiền bối bị thất bại, đã tác động mạnh mẽ đến ý chí, suy nghĩ và hành động của người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành.

21 tuổi, trên con tàu La Touche De Treville, Người

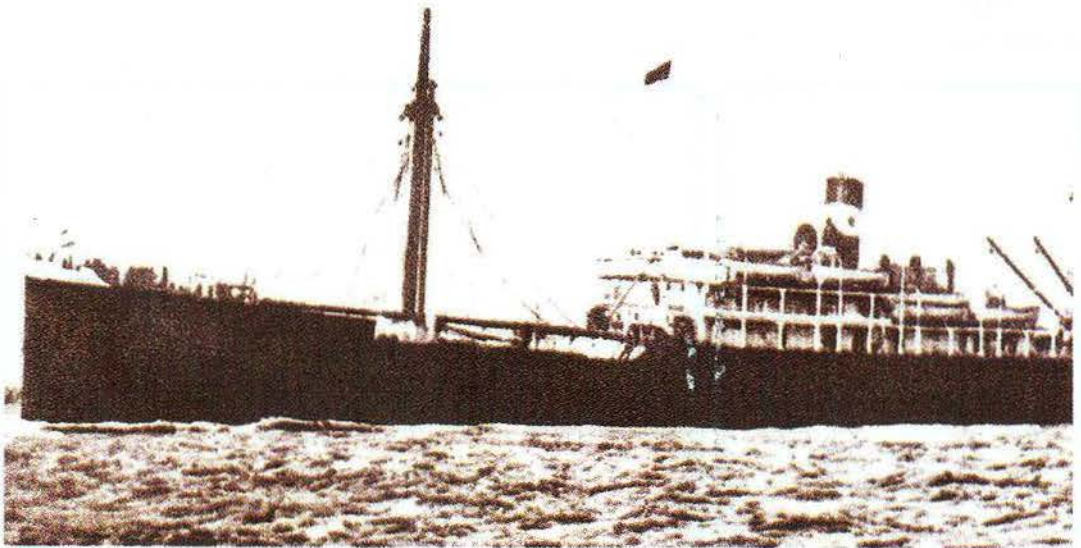
thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành rời Bến cảng Nhà Rồng, bắt đầu cuộc hành trình tìm đường cứu nước. 30 năm bôn ba ở nước ngoài, Người đã đến nhiều nước ở các châu lục Á, Âu, Phi, Mỹ. Đặc biệt, Người đã dừng chân ở các nước Pháp, Mỹ, Anh, Nga... là những nước đế quốc lớn, là những Trung tâm văn hóa, văn minh của châu Âu và thế giới lúc bấy giờ. Người vừa làm quen, tiếp xúc và tận mắt chứng kiến nền văn minh Pháp, đến với nơi được ca ngợi về “*Tự do, Bình đẳng, Bác ái*”, tìm hiểu về những gì ẩn dấu đằng sau những từ ấy. Thật vậy, nhiều địa điểm và nhiều dấu mốc quan trọng đã ghi dấu trong hành trình lao động, học tập của Người: Người đã tham gia các hoạt động của Đảng Xã hội Pháp; đọc, nghiên cứu Bản Sơ thảo lần thứ nhất Luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa của Lê nin; bỏ phiếu tán thành và gia nhập Quốc tế Cộng sản do Lênin lãnh đạo... Một trong những nguyên tắc được chỉ ra: “*tiến bộ chung phụ thuộc vào việc phát triển chủ nghĩa quốc tế; và văn minh chỉ có lợi khi các quan hệ quốc tế được mở rộng và tăng cường*”...

Quá trình hòa mình với thực tiễn cuộc sống của nhân dân lao động và tích cực học hỏi, nghiên cứu, Người đã bổ sung, nâng cao, mở rộng cho mình những kiến thức lý luận và thực tiễn cách mạng hết sức phong phú, sinh động. “*Tất cả các dân tộc trên thế giới đều sinh ra bình đẳng; dân tộc nào cũng có quyền sống, quyền sung sướng và quyền tự do.*”... Người đã tìm ra con

THE COUNTRIES, PRESIDENT HO CHI MINH LIVED, WORKED AND VISITED (1911-1969)

*Sơ đồ hành trình hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh từ 1911 - 1969.
Nguồn: Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, Việt Nam*

*Ngày 05/6/1911, từ Bến Nhà Rồng, Nguyễn Ái Quốc lên đường sang Pháp trên chiếc tàu Latouche-Tréville. Ngày 6/7/1911, sau hơn 1 tháng đi biển, tàu cập cảng Marseilles, Pháp
Nguồn: Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, Việt Nam*

đường cứu nước đúng đắn giải phóng cho dân tộc Việt Nam, trực tiếp chuẩn bị lý luận và lãnh đạo cuộc cách mạng giành độc lập

tự do cho dân tộc. Đó chính là quá trình vừa tiếp thu tinh hoa văn hóa Phương Tây và gắn kết với văn hóa Phương Đông, kết

hợp những nguyên lý của chủ nghĩa Mác-Lênin với những giá trị văn hóa truyền thống phương Đông một cách sáng tạo, phù hợp, nhân văn, tiến bộ. Đó là nét nổi bật về văn hóa của Hồ Chí Minh.

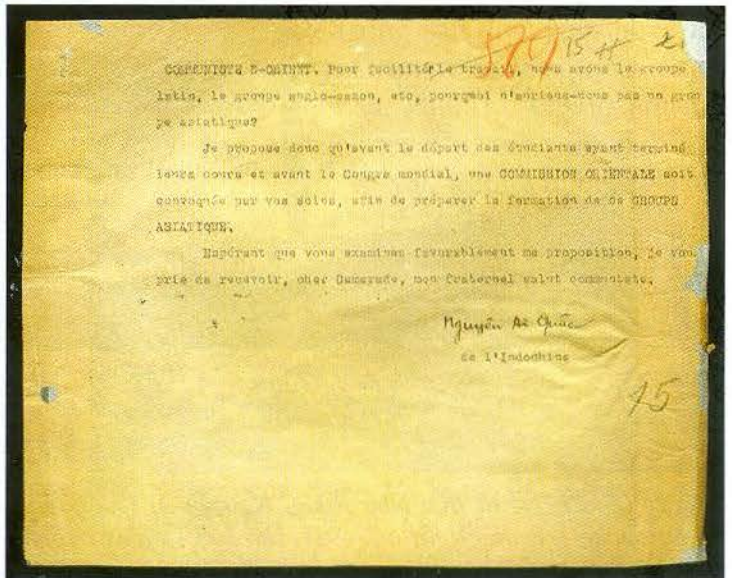
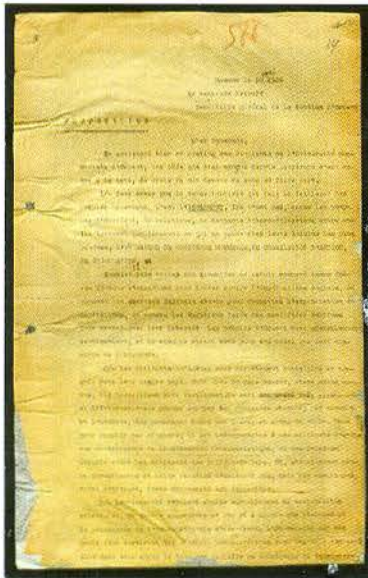
Phần II. Hồ Chí Minh: Văn hóa tỏa sáng

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ tìm tòi, thiết lập một chế độ xã hội mới, Người quan tâm đến văn hóa, tạo ra một nền văn hóa mới trong lịch sử dân tộc Việt Nam, là người sáng tạo và dẫn dắt văn hóa, góp phần vào sự phát triển văn hóa chung của nhân loại. Theo Hồ Chí Minh “văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi”. Thực tế, mỗi hành động, mỗi việc làm của Người đều toát nên những giá trị văn hóa riêng, đậm chất Hồ Chí Minh.

Trước hết, văn hóa Hồ Chí Minh là tư tưởng yêu nước, thương dân, phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, từ những điều tưởng chừng nhỏ bé, đó là làm sao cho dân có cơm ăn, có áo mặc và được học hành. Hồ Chí Minh quan niệm: “một dân tộc dốt là một dân tộc yếu”. Ngay những ngày đầu

thành lập nước, một trong những công việc đầu tiên, Người đã đề xuất, chỉ đạo việc học tập, xóa nạn mù chữ, nâng cao trình độ văn hóa trong nhân dân Việt Nam. Người đã dành thời gian đến thăm các trường học, các lớp học bổ túc văn hóa để khích lệ, động viên toàn dân học tập. Tại Hội nghị nghiên cứu lịch sử Đảng của Ban Tuyên giáo Trung ương, ngày 28/11/1959, Người nói: “*Chúng ta phải học nhiều, phải cố gắng học. Nếu không chịu khó học thì không tiến bộ được. Không tiến bộ là thoái bộ. Xã hội càng đi tới, công việc càng nhiều, máy móc càng tinh xảo. Mình không chịu học thì lạc hậu, mà lạc hậu là bị đào thải, tự mình đào thải mình...*”.

Người luôn quan tâm đến các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục - thể thao, đoàn kết tôn giáo, đoàn kết dân tộc trong cộng đồng dân tộc Việt, dành thời gian đến thăm các di tích văn hóa. Người xác định: “*Văn hóa là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự*

Thư của Nguyễn Ái Quốc gửi Trưởng Ban Phương Đông Quốc tế Cộng sản Petrov đề nghị thành lập “Nhóm châu Á” trong số sinh viên từ các nước phương Đông thuộc Trường Đại học Lao động Cộng sản Phương Đông, ngày 20/5/1924

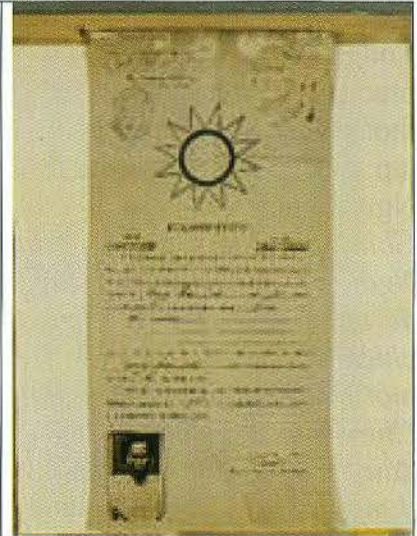
Nguồn: Viện Lưu trữ Lịch sử Chính trị Xã hội quốc gia Nga (РГАСПИ)

sinh tồn”.

Là nhà cách mạng nhưng đồng thời Hồ Chí Minh cũng là nhà văn, nhà báo, nhà giáo dục lớn. Người đã sáng lập, đồng thời là chủ bút của nhiều tờ báo, như: báo Thanh Niên, Việt Nam độc lập và là tác giả của rất nhiều bài báo, bài thơ và nhiều tác phẩm văn học giá trị như thư từ, ký, truyện ngắn, kịch, tiểu phẩm, văn chính luận. Có thể kể một số tác phẩm nổi tiếng của Người như: Bản án chế độ Thực dân Pháp, Con Rồng tre (Kịch) Đường Cách mệnh (Lý luận cách mạng), Nhật ký chìm tàu (Tiểu thuyết), Lịch sử nước ta (Diễn ca), Nhật ký trong tù (Tập thơ với hơn 100 bài thơ)... Đặc biệt Tuyên ngôn Độc lập của Người là một trong những bản tuyên ngôn bất hủ, không chỉ tuyên bố về nền độc lập của dân tộc Việt Nam, mà còn có tác động mạnh mẽ trong phong trào cách mạng của các dân tộc bị áp bức trên thế giới. Người thông thạo rất nhiều ngoại ngữ khác nhau, thường xuyên theo dõi báo chí trong và ngoài nước. Hằng năm, mỗi dịp Tết đến Xuân về, Người đều làm thơ chúc Tết đồng bào cả nước... Thực sự, văn hóa Hồ Chí Minh chính là sự kết tinh truyền thống văn hóa hàng ngàn năm của dân tộc Việt Nam, đã tỏa sáng, hết sức độc đáo, đa dạng và nhiều thành tựu

Thông tin cá nhân về Nguyễn Ái Quốc
Nguồn: Lưu trữ Quốc gia Hải ngoại Pháp

Hộ chiếu của Lãnh sự quán Trung Quốc tại Singapore cấp cho ông Tống Văn Sơ (tức Nguyễn Ái Quốc) đi công tác tại Xiêm ngày 28/4/1930
Nguồn: Lưu trữ Quốc gia Hải ngoại Pháp

Đây là những trang tài liệu được lựa chọn trong 12.000 trang tài liệu Lưu trữ Quốc gia Hải ngoại Pháp cung cấp cho Lưu trữ Việt Nam lần đầu tiên được Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước đưa ra trưng bày, giới thiệu với công chúng.

rực rỡ, ảnh hưởng tác động không chỉ ở trong nước mà còn mang tầm quốc tế.

Phần III. Hồ Chí Minh với nhân dân thế giới

Văn hóa Hồ Chí Minh còn được đúc kết, minh chứng trong mối quan hệ của Người với nhân dân thế giới. Từ quan điểm đến những hành động, việc làm thực tế, Hồ Chí Minh luôn đề cao mối quan hệ hữu nghị, hòa bình, bình đẳng, đoàn kết và thân thiện với nhân dân, đồng chí và bạn bè quốc tế. Tư tưởng đối thoại, hợp tác là tư tưởng xuyên suốt trong hoạt động ngoại giao Hồ Chí Minh.

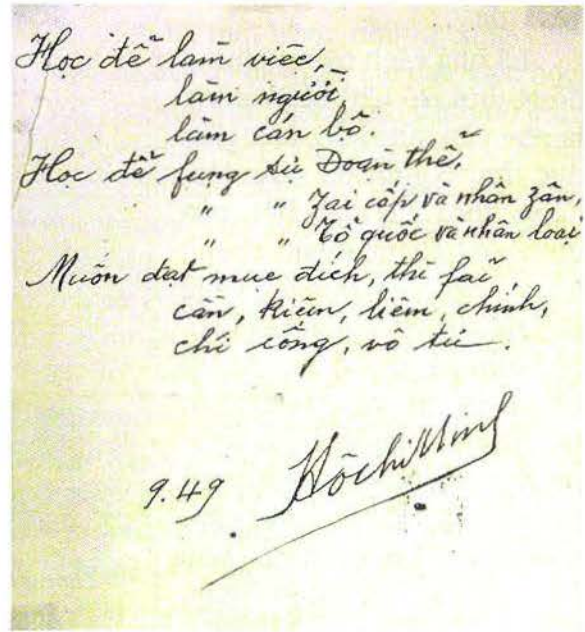
Thời kỳ bốn ba 30 năm ở nước ngoài, Người luôn sống giản dị, hòa mình, thân thiện với nhân dân các nước.

Cách mạng Tháng Tám thành công, Việt Nam giành được độc lập. Việt Nam từng bước giải quyết những khó khăn do hậu quả chiến tranh đưa lại và thực hiện công cuộc củng cố đất nước về mọi mặt. Năm 1946, trước nguy cơ của một cuộc chiến tranh mới đe dọa nền hòa bình, độc lập dân tộc, bằng sách lược đúng đắn, Người luôn kiên trì đường lối ngoại giao hòa bình, đối thoại.

Thời sự - Chính trị

Thư và điện của Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi Tổng thống Mỹ Harry Truman, với mong muốn nhờ vai trò của Mỹ để giúp Việt Nam thoát khỏi cuộc chiến tranh, bảo vệ nền độc lập mới giành được là một minh chứng. Người viết: “*thay mặt cho nhân dân và Chính phủ Việt Nam, tôi thành tâm yêu cầu Ngài can thiệp ngay lập tức và có giải pháp để nhân dân Việt Nam thoát ra khỏi cuộc chiến tranh đó. Nhân dân Việt Nam hy vọng một cách nghiêm túc sự giúp đỡ to lớn của Chính phủ Mỹ đối với chúng tôi trong cuộc đấu tranh giành độc lập hoàn toàn và xây dựng lại đất nước của chúng tôi*”.

Cũng trong năm 1946, Hồ Chí Minh và phái đoàn Chính phủ Việt Nam lên đường sang thăm nước Cộng hòa Pháp. Đây là chuyến thăm ngoại giao đầu tiên của Người trên cương vị nguyên thủ quốc gia của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, là một trong những hoạt động đối ngoại quan trọng nhất của Chính phủ Việt Nam trong thời kỳ 1945

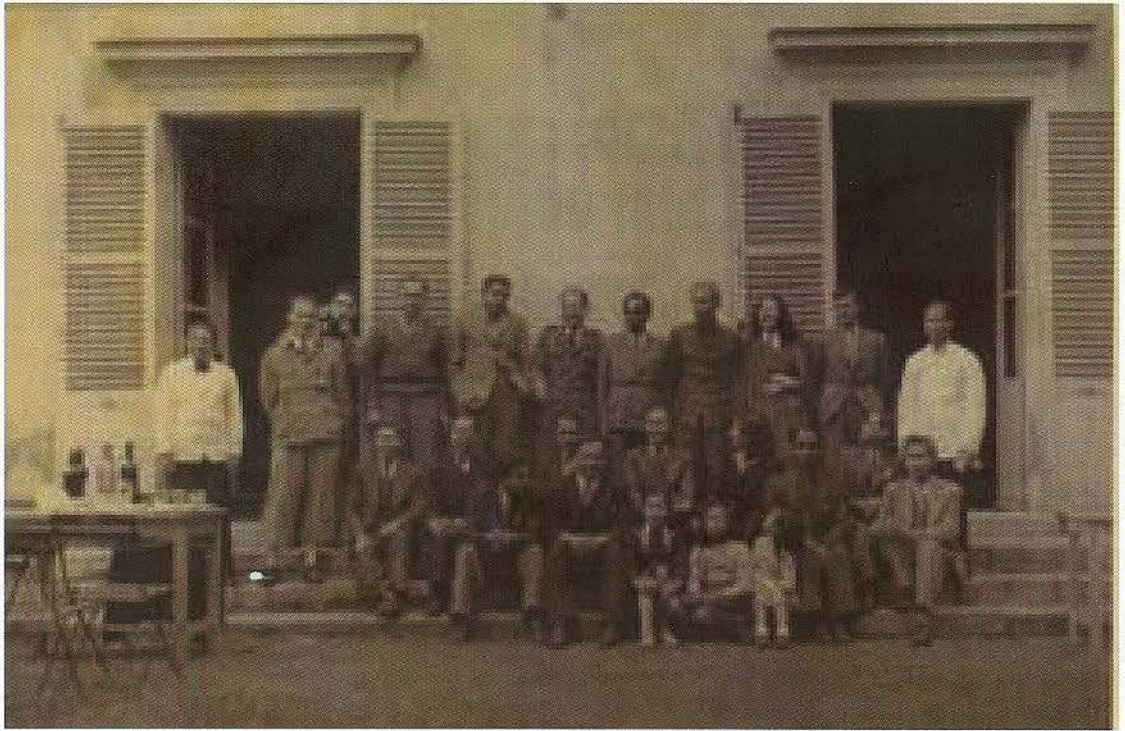
Bút tích của Chủ tịch Hồ Chí Minh ghi trong trang đầu quyển sổ Vàng khi Người đến thăm trường Nguyễn Ái Quốc Trung ương, tháng 9/1949.

Nguồn: Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, Việt Nam

Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chuyện thân mật với các đại biểu tôn giáo trong quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa năm 1960

Nguồn: Trung tâm Lưu trữ quốc gia III, Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước Việt Nam

Chủ tịch Hồ Chí Minh, Việt kiều và đại biểu thanh niên dân chủ Pháp cùng chụp ảnh lưu niệm tại nhà ông bà Aubrac, năm 1946

Nguồn: Trung tâm Lưu trữ quốc gia III, Cục Văn thư và Lưu trữ nhà nước Việt Nam

- 1946, đã mở ra một xu thế ngoại giao của nước Việt Nam mới theo tư tưởng của Người, không chỉ minh chứng cho những nỗ lực vì một nền hòa bình của dân tộc mà còn thể hiện đậm nét văn hóa Hồ Chí Minh. Trong chuyến thăm này, Người đã dừng chân ở nhiều nơi, đã có nhiều cuộc gặp gỡ, tiếp xúc với các tầng lớp nhân dân Pháp, với báo giới và các nhà trí thức, nhà hoạt động chính trị của Pháp. Người cùng một số đại biểu trong phái đoàn Việt Nam đến dự cuộc mít tinh do kiều bào Việt Nam tổ chức.

Những năm sau này, trên cương vị nguyên thủ quốc gia, Người đặc biệt coi trọng việc mở rộng quan hệ quốc tế nhằm thắt chặt tình hữu nghị giữa Việt Nam với các nước. Người đã tiếp nhiều đoàn chính khách, các nhà văn, nhà báo, nhà hoạt động văn hóa, nghệ thuật từ các nước đến

Việt Nam. Đồng thời, Người đã dẫn đầu đoàn đại biểu Đảng, Chính phủ Việt Nam đi thăm các nước anh em, các nước láng giềng và khu vực, như: Liên Xô, Trung Quốc, Lào, Cu Ba, Mông Cổ, Ru-ma-ni, In-đô-nê-xia... để tăng cường sự hiểu biết lẫn nhau giữa các dân tộc. Với một phong cách giao tiếp đặc biệt, đầy tính nhân văn, những cuộc tiếp xúc, gặp gỡ, những chuyến thăm đều để lại những ấn tượng tốt đẹp trong lòng nhân dân và bạn bè quốc tế.

Triển lãm Hồ Chí Minh - Danh nhân văn hóa thế giới được tổ chức tại Paris là một hoạt động thiết thực, ý nghĩa nhằm tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, tô điểm thêm mối quan hệ đa diện Việt Nam - Pháp. Trên hết, còn là sự kiện thắt chặt hơn nữa niềm tin, tinh thần dân tộc của kiều bào Việt Nam tại Pháp đối với lãnh tụ và dân tộc./.

Tin, ảnh: Thiên Lý